

УДК 338.48

JEL classification: Z32, L83, Z11, R11

[https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12\(14\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2025-12(14))

РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ ІСТОРИЧНОЇ СПАДЩИНИ: ЗБАЛАНСУВАННЯ ІНТЕРЕСІВ БІЗНЕСУ ТА КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ГРОМАДИ

ЖУРБА Ігор

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-2554-0914>

e-mail: igor.zhurba@ukr.net

СТРЕЛЬБИЦЬКА Наталія

директор туристичної агенції «Ніка-Тур-Вояж»

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0003-1449-0461>

e-mail: nataliya.strelbitska@wunu.edu.ua

ЖОВТАНІ Руслана

кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри міжнародних комунікацій, заступник декана з міжнародної діяльності факультету туризму та МК

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»

<https://orcid.org/0000-0002-7421-148X>

e-mail: ruslana.zhovtani@uzhnu.edu.ua

В статті зазначено, що розвиток туризму та сфери гостинності в сучасних умовах потребує пошуку балансу між економічними інтересами бізнесу та збереженням історико-культурної спадщини, що становить основу ідентичності місцевих громад. Авторами підкреслено, що збалансування інтересів бізнесу та територіальної громади щодо збереження культурної ідентичності дає змогу створювати сталий туристичний продукт, який одночасно створює передумови для генерування доходів і зберігання унікальності місць. На прикладі Ужгорода та Хмельницького узагальнено два полюси впровадження SDG 11 у туризмі. Наголошено, що одним із найбільш ефективних інструментів реалізації підходу у практиці управління історичними локаціями є так званий «дизайн-код вулиці». Також, авторами узагальнено приклади збалансування між захистом історичної спадщини та комерційними/франшизними вимогами.

Ключові слова: туризм, сфера гостинності, захист історичної спадщини, дизайн-код вулиці, франшиза

DEVELOPMENT OF TOURISM AND THE HOSPITALITY SECTOR IN THE CONTEXT OF PROTECTING HISTORICAL HERITAGE: BALANCING BUSINESS INTERESTS AND COMMUNITY CULTURAL IDENTITY

ZHURBA Ihor, STRELBITSKA Nataliia

Khmelnitskyi National University

ZHOVTANI Ruslana

State Higher Educational Institution «Uzhhorod National University»

The development of tourism and the hospitality sector in the historical locations of Ukrainian cities requires balancing the economic interests of businesses with the protection of cultural heritage within local communities. Particular attention should be paid to businesses operating under the franchise model: the franchisors' requirements for certain brand standards (logos, colors, typical signboard formats) are often mandatory contract conditions and directly influence the appearance of façades. This creates certain contradictions between the franchisor's requirements and local design codes aimed at protecting historical and cultural heritage. The purpose of the research is the theoretical and methodological substantiation and development of practical mechanisms for the sustainable development of tourism and the hospitality sector, ensuring an effective balance between the economic interests of businesses and the requirements for protecting historical heritage and preserving the community's cultural identity under transformational processes. One of the most effective tools for implementing this approach in managing historic environments is recognized as the street design code. In urban planning science, this concept refers to a regulatory and planning document that establishes a set of parameters for the architectural and spatial organization and visual identity of a specific area (street, block) with the aim of preserving historical and cultural heritage, improving the quality of the urban environment, and ensuring sustainable development.

Thus, the design code acts not only as a set of aesthetic requirements but also as a mechanism for reconciling the interests of businesses, authorities, and the local community. It becomes particularly important to balance the requirements of the design code with the conditions of franchise networks, where businesses are often obliged to comply with strict franchisor standards for storefront design, corporate colors, and sign dimensions, which directly contradict the authentic historical style. This makes it possible to form a predictable regulatory environment for investment, ensure the preservation of heritage, and develop a competitive tourism product.

Keywords: tourism, hospitality sector, protection of historical heritage, street design code, franchise.

Стаття надійшла до редакції / Received 16.10.2025

Прийнята до друку / Accepted 14.11.2025

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Розвиток туризму та сфери гостинності в історичних локаціях українських міст потребує збалансування економічних інтересів бізнесу та захисту культурної спадщини в територіальних громадах. Особливої уваги заслуговує діяльність бізнесів, що працюють за моделлю франшизи, а саме, вимоги франшизодавців щодо певних стандартів бренду (логотипи, кольори, типові формати вивісок) часто є обов'язковими умовами договору й прямо впливають на вигляд фасадів. Це створює певні суперечності між вимогами франчайзера і локальними дизайн-кодами, спрямованими на охорону історичної та культурної спадщини. Тому актуалізується питання необхідності розроблення системи збалансування інтересів усіх учасників, яка має не лише регламентувати, а й пропонувати механізми адаптації комерційних стилів до історичного контексту, наприклад, через альтернативні палітри, гнучкі правила розміщення бренду або погоджувальні процедури з міською владою. В Україні подібні виклики стоять перед багатьма містами, особливо, м. Кам'янець-Подільський, м. Львів, м. Одеса, м. Київ, м. Ужгород та ін., де надмірна комерціалізація прилеглих територій ризикує змінити їхній автентичний вигляд. Водночас розвиток туризму за умов належного менеджменту може стати інструментом відродження культурних пам'яток – прикладом є успішне поєднання туристичної та культурної політики у селищі Урич, де на базі Державного історико-культурного заповідника «Тустань» реалізуються інтерактивні програми із збереження культурної спадщини.

Зауважимо, збалансування інтересів бізнесу та територіальної громади дає змогу створювати сталий туристичний продукт, який одночасно генерує дохід і зберігає унікальність місця. Особливо актуальним це стає для малих міст та сільських територій, що мають багату спадщину, але обмежені ресурси для її збереження. Так, впровадження механізмів державно-приватного партнерства у реставраційних проектах в багатьох демонструє, що співпраця підприємців та місцевої влади може мати синергійний ефект. Сприяє вирішенню цих питань прийняття у 2025 р. Закону України «Про державно-приватне партнерство» (№ 7508), яке відкриває для малих громад унікальну можливість, а саме, допорогові проекти до 5,5 млн євро можуть стати інструментом для реставрації об'єктів історико-культурної спадщини або поновлення соціальних об'єктів без надмірної бюрократії та великих кошторисів [4]. Це дозволяє громадам брати участь не лише як пасивні співвласники, але як активні замовники стандартів збереження спадщини. Для сектору гостинності ця реформа може означати, що малі готелі, ресторани, крафтові кав'ярні у старих будівлях зможуть реалізувати проекти, які відповідають стандартам спадщини, і отримувати підтримку через відповідні механізми за умови, що дизайн-код, місцеві планування і бізнес-модель будуть співпрацювати. Таким чином, дослідження питань розвитку туризму у контексті захисту історичної спадщини є не лише науково важливим, а й практично необхідним для формування сучасної туристичної політики, яка поєднує економічну вигоду та збереження культурної ідентичності громад.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Сучасна наукова література містить численні напрацювання щодо внеску туристичних підприємств та закладів готельно-ресторанного бізнесу у підтримку та розвиток історико-культурних пам'яток. У цих працях наголошується, що зростання туристичних потоків має супроводжуватися ефективними механізмами охорони спадщини. Зокрема, зазначені тематики у своїх працях досліджують Ахмедова О. [1] Захарін С. [3.], В. Осієвський [5], Шепель М. [8], Леке-Дінка А.-І. [10] та інші науковці.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРИШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Попри значну кількість наукових публікацій, присвячених розвитку туризму та збереженню історичної спадщини, низка питань залишається недостатньо опрацьованою. Зокрема, на сьогодні не вирішеними є питання забезпечення реального механізму збалансування комерційних інтересів туристичного та готельно-ресторанного бізнесу із завданнями збереження культурної ідентичності громад, що особливо актуально в умовах інтенсивного розвитку туристичної інфраструктури.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою дослідження є теоретико-методологічне обґрунтування та розробка практичних механізмів сталого розвитку туризму та сфери гостинності, що забезпечують ефективне збалансування економічних інтересів бізнесу з вимогами захисту історичної спадщини та збереження культурної ідентичності громади в умовах трансформаційних процесів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

В сучасних умовах розвитку економічних відносин в Україні дослідження питань розвитку туризму та індустрії гостинності в контексті захисту історичної спадщини набуває особливого значення, адже це є основою для економічної стійкості регіонів та їх культурної самоідентифікації. Як зазначає С. Захарін, туристична діяльність та популяризація національної культурної спадщини тісно пов'язані, оскільки під час здійснення поїздок туристи прагнуть оглянути об'єкти культурної спадщини, аби ґрунтовніше ознайомитися

з особливостями певної дестинації. Водночас компактне розміщення на певній території визначних об'єктів культурної спадщини приваблює туристів, а відтак – стимулює створення туристичних маршрутів у межах цієї території та розвиток відповідної туристичної інфраструктури [3].

Як зазначає Є. Рудніченко, сучасні мандрівники дедалі частіше шукають екологічно дружні послуги, індивідуалізований досвід та безпечні умови для подорожей. Інноваційні моделі, такі як сталий туризм, «смайт-готелі», цифровий маркетинг, аналіз великих даних та автоматизація обслуговування, дозволяють ефективно реагувати на ці потреби. Дослідження нових підходів до розвитку готельно-ресторанного бізнесу має важливе значення для забезпечення конкурентоспроможності підприємств, їхньої адаптації до кризових ситуацій і забезпечення довготривалого зростання. Використання сучасних технологій та адаптація до актуальних трендів допомагають не тільки привабити нових клієнтів, але й підвищити рівень лояльності постійних. У результаті, підприємства можуть стабілізувати свої доходи, знижуючи операційні ризики та зміцнюючи репутацію на ринку [6].

Зауважимо, зазначені аспекти важливі не лише для популярних туристичних дестинацій із багатотисячними туристичними потоками, такими як Київ, Львів, Одеса, Кам'янець-Подільський та інші, але й для невеличких міст за масштабами туристичної діяльності. Відповідно до Цілі сталого розвитку 11 ООН (від англ. Sustainable Development Goals, далі – SDG), сталий розвиток міст і громад передбачає збереження культурної та природної спадщини (підціль 11.4), а саме, імплементація Цілі сталого розвитку 11, зокрема підціль 11.4, у практику управління туризмом означає поєднання економічного зростання сфери гостинності з охороною історико-культурної спадщини. Інструментами такого поєднання виступають дизайн-коди, що задають стандарти для бізнесу й громад, забезпечуючи сталий розвиток міст і селищ у відповідності до міжнародних зобов'язань [7].

Слід зазначити, що в силу широкої географії вітчизняних історичних туристичних локацій, можна виділити певні особливості їх імплементації Цілей сталого розвитку ООН. Наприклад, такі міста як Ужгород і Хмельницький, опинилися на різних полюсах викликів: перше – під тиском інтенсивного туристичного потоку, друге – у ситуації пошуку власної культурної айдентики та привабливості для гостей. У такій ситуації впровадження інструментів сталого планування, зокрема дизайн-кодів, які відповідають Цілі сталого розвитку 11 та її підціль 11.4, стає не лише технічним завданням, а стратегічною потребою для місцевих громад. Це дозволяє одночасно зберігати та популяризувати культурну спадщину, формувати впізнаваний туристичний продукт і забезпечувати економічну життєздатність сфери гостинності. На прикладі Ужгорода й Хмельницького можна побачити два полюси впровадження SDG 11 у туризмі. Ужгород потребує інструментів контролю й регламентації, щоб не втратити надбання при великому потоці туристів, тоді як Хмельницький – інструментів створення впізнаваної культурної айдентики та стимулювання туризму. В обох випадках дизайн-код виступає засобом реалізації підціль 11.4 – захисту та збереження культурної спадщини – але з різними акцентами.

Подальший активний розвиток вітчизняної індустрії туризму та гостинності вимагає тонкого збалансування інтересів туристичного бізнесу та збереження автентичності міської ідентичності. В умовах війни та післявоєнної відбудови, ця тема критично важлива для усіх туристичних локацій, де збереження фортифікаційних та сакральних пам'яток є не лише культурним, а й економічним пріоритетом [9]. Зокрема, для Ужгорода, що розташований на перетині культур, дослідження допоможе ефективно інтегрувати багатонаціональну спадщину в туристичну пропозицію. Такий підхід забезпечить сталий розвиток туризму без шкоди для культурної самобутності громади, перетворюючи її на ключовий конкурентний актив. Як зазначає В. Осієвський, російсько-українська війна ініціювала глибокі філософські та соціологічні рефлексії щодо статусу культурних практик в туризмі, ролі символічного та культурного капіталу туристських дестинацій. Феноменологія повоєнного туризму в Україні свідчить, що він перетворюється на поле конституювання соціокультурних змін, де культурні практики туриста постають вектором структурування його соціального досвіду, в якому важливу роль відіграє сакральна географія, місця пам'яті, символіка, нарративи тощо. Це актуалізує роль культурного туризму та його різновидів, коли рекреаційність відходить на другий план, а на перше місце виходить раціональна та гносеологічна активність, орієнтація на новизну відчуттів від глибшого знайомства з культурою країни, яка захистила свободу та цінності вільного світу від загрози окупації [5].

Зауважимо, одним із найбільш ефективних інструментів реалізації підходу у практиці управління історичними середовищами визнається дизайн-код вулиці. Під цим поняттям у містобудівній науці розуміють регламентно-планувальний документ, який встановлює сукупність параметрів архітектурно-просторової організації та візуальної ідентичності конкретної території (вулиці, кварталу) з метою збереження історико-культурної спадщини, підвищення якості міського середовища та забезпечення сталого розвитку. Дизайн-код визначає вимоги до висотності, пропорцій і матеріалів фасадів, регламентує розміщення реклами, вивісок та малих архітектурних форм, а також встановлює правила реконструкції й нового будівництва у середовищі спадщини [2]. Таким чином він створює передбачувані правила для власників, підприємців і громади, забезпечуючи баланс між економічними інтересами сфери гостинності та охороною культурної спадщини, що повністю відповідає принципам сталого розвитку туризму. На нашу думку, дизайн-код у сфері управління розвитком туризму та гостинності – це інноваційний регламентно-методичний інструмент менеджменту

територіального розвитку, який на основі принципів сталого розвитку формує комплекс обов'язкових і рекомендаційних норм щодо архітектурно-просторової, візуальної та функціональної організації історичних вулиць і громадських просторів, спрямований на одночасне забезпечення збереження культурної спадщини, підтримку автентичної ідентичності громади та стимулювання економічної діяльності у сфері туризму й гостинності.

Практика впровадження дизайн-кодів та інших регламентів у сфері туризму й гостинності демонструє, що питання поєднання збереження історико-культурної спадщини із задоволенням потреб бізнесу є актуальним не лише для українських міст, а й для багатьох європейських та світових туристичних центрів. Особливо гостро це проявляється у регулюванні зовнішнього вигляду фасадів у зонах історичної забудови, де зустрічаються вимоги міжнародних франшиз, мережових ресторанів чи готелів і потреба зберегти автентичність міського середовища. Тому доцільно проаналізувати як вітчизняний, так і зарубіжний досвід впровадження механізмів балансування, зокрема через дизайн-коди та спеціальні правила для мережових брендів, щоб окреслити ефективні управлінські підходи до узгодження комерційних інтересів із завданнями охорони культурної спадщини (табл. 1).

Таблиця 1

Приклади балансування між захистом історичної спадщини фасадів та комерційними/франшизними вимогами

Місто / країна	Приклад	Як було знайдено рішення / компроміс
Київ, Україна	McDonald's у будинку-пам'ятці по Богдана Хмельницького / Верковського	Компанія відновлювала руйновані декоративні елементи (маскарон), дотримуючись вимог охорони спадщини будівлі
Сент-Чарльз, Іллінойс, США	Design Guidelines for Historic Properties	Є чіткі правила, які регулюють фасади, вітрини, двері/вікна, вивіски в історичних районах; усі роботи вимагають попереднього погодження зі спеціальною комісією
Солт-Лейк-Сіті, США	Design Guidelines and Ordinance Regulations (Historic Commercial Properties)	Регламенти, в яких встановлені обмеження для нових фасадів, матеріалів, вивісок, щоб зберегти історичну атмосферу
Washington, DC, США	Guidelines for Storefront Design in Historic Districts	Комісія по охороні визначає, що нові вітрини / фасади можуть бути і сучасні, але мають гармоніювати з навколишнім історичним середовищем, використовувати відповідні матеріали, шрифти, розмір вивісок

Джерело: розроблено автором

Наприклад, в місті Хмельницькому розроблено дизайн-код Проскурівської вулиці, який є комплексним нормативно-рекомендаційним документом, спрямованим на формування єдиної просторово-естетичної політики в історичному середовищі міста [2]. Його поява засвідчує перехід від декларативної охорони пам'яток до інструменталізованого управління розвитком території, що водночас враховує потреби туристичної та гостинної індустрії. У науковому дискурсі такий підхід розглядається як приклад інтегрованого управління культурною спадщиною, що поєднує принципи збереження автентичності з економічним освоєнням простору.

Аналіз положень дизайн-коду показує, що документ виконує декілька ключових функцій. По-перше, він встановлює стандарти для фасадів, матеріалів, кольорової палітри, рекламних носіїв та благоустрою, що мінімізує візуальну ентропію та створює впізнаваний образ історичної частини міста. По-друге, він пропонує регламент для розміщення об'єктів сфери гостинності – кав'ярень, ресторанів, готелів, сувенірних крамниць – у спосіб, який не порушує історичну тканину середовища. По-третє, у документі окреслюється механізм координації дій між органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадою, що відповідає сучасним концепціям багаторівневого врядування у сфері туризму. З наукової точки зору важливо, що дизайн-код відображає баланс між інтересами бізнесу й культурної ідентичності громади через систему «м'яких» і «твердих» регуляторів. «Тверді» – це обов'язкові норми (обмеження висотності, зонування, вимоги до матеріалів), «м'які» – рекомендації та приклади бажаних рішень, які можуть використовуватися підприємцями як орієнтир. Така структура дозволяє зменшити транзакційні витрати на узгодження проєктів та водночас підтримує підприємницьку активність у сфері туризму й гостинності.

Таким чином, дизайн-код Проскурівської можна розглядати як інноваційний інструмент просторового менеджменту, який створює методологічну базу для поєднання охорони історичної спадщини з розвитком туризму та сфери гостинності. У контексті вашої статті це демонструє, що ефективний баланс інтересів бізнесу й культурної ідентичності громади можливий за умови, коли місто не лише встановлює стандарти, але й супроводжує їх економічними й організаційними механізмами підтримки. Науково обґрунтованим виглядає висновок, що подібні дизайн-коди повинні розвиватися у бік інтеграції аналітики туристичних потоків, сценаріїв економічної ефективності та реальних інструментів участі стейкхолдерів. Це дозволить перетворити їх із суто візуально-регламентуючих документів на повноцінні платформи управління сталим розвитком історичних територій, підвищуючи конкурентоспроможність туристичних і гостинних

послуг та зміцнюючи локальну культурну ідентичність. В цілому, можна виділити переваги дизайн-коду як інструменту управління розвитком туризму й сфери гостинності (табл. 1).

Таблиця 2.

Переваги дизайн-коду як інструменту управління розвитком туризму й сфери гостинності

Перевага	Суть / пояснення
Збереження історико-культурної спадщини	Регламентує параметри середовища (фасади, матеріали, вивіски, благоустрій), що знижує ризик втрати автентичності
Прозорість правил для бізнесу	Зменшує транзакційні витрати, дає передбачуваність для інвесторів і підприємців
Інтеграція принципів сталого розвитку	Поєднує економічну, соціальну й екологічну складові розвитку
Формування впізаного туристичного продукту	Єдині стандарти середовища підвищують привабливість і конкурентоспроможність дестинації
Координація інтересів стейкхолдерів	Стає «платформою» для узгодження влади, громади та приватного сектору
Гнучкість і адаптивність	Містить обов'язкові та рекомендаційні блоки, враховує специфіку територій

Джерело: розроблено автором

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, дизайн-код виступає не лише набором естетичних вимог, а й механізмом узгодження інтересів бізнесу, органів влади та місцевої спільноти. Особливої актуальності набуває необхідність збалансування вимог дизайн-коду з умовами франчайзингових мереж, де бізнес часто зобов'язаний дотримуватися суворих стандартів франшизодавача щодо оформлення вітрин, використання фірмових кольорів та розмірів вивісок, що прямо суперечить автентичному історичному стилю. Це дозволяє формувати передбачуване регуляторне середовище для інвестицій, забезпечувати збереження спадщини та розвивати конкурентоспроможний туристичний продукт. В контексті збалансування інтересів бізнесу та культурної ідентичності громади, дизайн-код слугує ефективним регуляторним механізмом, що усуває конфлікти через формування чітких, публічно доступних правил. Замість суб'єктивності, він встановлює прозорі норми, що знижує інвестиційні ризики для бізнесу та сприяє рівним умовам конкуренції. Одночасно, він гарантує, що інвестиції бізнесу спрямовуються на посилення, а не руйнування автентичності, перетворюючи збереження спадщини на ключову конкурентну перевагу. Це досягається завдяки тому, що дизайн-код перетворює потенційний конфлікт між прагненням бізнесу отримати прибуток та бажанням громади зберегти спадщину на спільний інтерес у створенні високоякісного, автентичного туристичного продукту. Таким чином, дизайн-код є комплексним інструментом, що забезпечує стійке збалансування інтересів усіх ключових суб'єктів територіального розвитку, роблячи збереження культурної спадщини економічно вигідним та обов'язковим.

Література

1. Ахмедова О. О. Збереження туристичної культурної спадщини України: державно-управлінський аспект. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2022, № 3, С. 26-30.
2. Дизайн-код, як спосіб культурної трансформації міста. Поліси-бриф від Culture & Creativity EU-Eastern Partnership Programme, 2024. URL: <https://www.culturepartnership.eu/ua/article/policy-brief-16>
3. Захарін С. Роль туризму у справі збереження та популяризації об'єктів національної культурної спадщини. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм. 2020. 3(1) С. 55-71.
4. Закон України «Про державно-приватне партнерство»: Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI (у редакції від 12.03.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>.
5. Осієвський В. В. Культурний туризм як фактор збереження та розвитку культурної спадщини Кіровоградщини. Fine Art and Culture Studies. 2023. №4. С. 184–190.
6. Рудніченко Є.М., Несторишен І. В., Петльовий М. Аналіз підходів до запровадження інноваційних моделей розвитку підприємництва в сфері туризму та готельно-ресторанної справи. Development service industry management, 2024. 4, С. 93-96.
7. Сімнадцять Цілей сталого розвитку. Global Compact Network Ukraine. URL: <https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/>
8. Шепель М.Є. Механізми публічного управління розвитку сферою туризму та їх вплив на визнання історичної спадщини. Економіка: реалії часу. Науковий журнал. 2024. № 1 (71). С. 22-31.
9. Щука Г.В., Несторишен І. В., Медвідь Л.І. До питання про розвиток воєнного (військового) туризму в Україні Інфраструктура ринку . Випуск 80. 2024. С. 209-213.
10. Lequeux-Dincă, A.-I., Gheorghilăș, A., Tudor, E.-A. «Empowering Urban Tourism Resilience Through Online Heritage Visibility: Bucharest Case Study.» Urban Sci., 2025, 9(3), 63 p.

References

1. Akhmedova O. O. (2022) Zberezhennia turystychnoi kulturnoi spadshchyny Ukrainy: derzhavno-upravlinskyi aspekt. Dniprovskiy naukoviy chasopys publichnoho upravlinnia, psykholohii, prava. № 3, P. 26-30.

-
2. Dydzain-kod, yak sposib kulturnoi transformatsii mista. (2024) Polisi-brif vid Culture & Creativity EU-Eastern Partnership Programme URL: <https://www.culturepartnership.eu/ua/article/policy-brief-16>
 3. Zakharin S. (2020) Rol turyzmu u spravi zberezhenia ta populiaryzatsii ob'ektiv natsionalnoi kulturnoi spadshchyny. Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv. Serii: Turyzm. 3(1) P. 55-71.
 4. Zakon Ukrainy «Pro derzhavno-pryvatne partnerstvo»: Zakon Ukrainy vid 01.07.2010 № 2404-VI (u redaktsii vid 12.03.2025). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>
 5. Osiiivskyi V. V. (2023) Kulturnyi turyzm yak faktor zberezhenia ta rozvytku kulturnoi spadshchyny Kirovohradshchyny. Fine Art and Culture Studies. №4. P. 184–190.
 6. Rudnichenko Ye.M., Nestoryshen I. V., Petlovyi M. (2024) Analiz pidkhodiv do zaprovadzhennia innovatsiinykh modelei rozvytku pidpriemnytstva v sferi turyzmu ta hotelno-restoranoi spravy. Development service industry management., 4, P. 93-96.
 7. Simnadtsiat Tsilei staloho rozvytku. Global Compact Network Ukraine. URL: <https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/>.
 8. Shepel M.Ye. (2024) Mekhanizmy publichnoho upravlinnia rozvytku sferoiu turyzmu ta yikh vplyv na vyznannia istorychnoi spadshchyny. Ekonomika: realii chasu. Naukovyi zhurnal. № 1 (71). S. 22-31.
 9. Shchuka H.V., Nestoryshen I. V., Medvid L.I. (2024) Do pytannia pro rozvytok voiennoho (viiskovoho) turyzmu v Ukraini Infrastruktura rynku . Vypusk 80. P. 209-213.
 10. Lequeux-Dincă, A.-I., Gheorghilaş, A., Tudor, E.-A. «Empowering Urban Tourism Resilience Through Online Heritage Visibility: Bucharest Case Study.» Urban Sci., 2025, 9(3), 63 p.